

Dabas zinības | Eksperimenti

3.16. Ceļojums nezināmajā (Kornels, vides spēle) NP

Pieliekot izdomu, ar 40-60 soļus garu virvi jūs varat radīt neiedomājamu piedzīvojumu citiem. Atrodi klaju vietu ar interesantiem objektiem, vecs koks, sūnām noklāts laukakmens, nokritis baļķis, un dažādas mikrovides. Izvēlies taku, pa kuru ir šie objekti un vietas. Tad novelc virvi pa taku kā ceļvedi dalībniekiem ar apsējiem. Pārliecinies, ka tajā nav indīgi augu, kukaiņu ligzdošanas vietas, akmeņi, zem kuriem varētu būt čūskas. Arī tipisks pilsētas parks var būt noderīgs aklajai takai. Iešana ar aizsietām acīm pastiprina citas maņas un padara pat salīdzinoši vienkāršu taku aizraujošu.

Nepieciešams:

1

Acu aizsēji.

Darba gaita:

2

1. Ceļojuma maršruts tiek iezīmēts ar nostieptu virvi, kuras vadībā ceļotāji nokļūst savādu skaņu, mistisku smaržu un interesantu objektu pilnā pasaulē.
2. Lai ceļojums būtu aizraujošāks, izvēlieties vietu, kur iespējams gūt visdažādākos iespaidus.
3. Taku sāk veidot apsienot virvi kokam aptuveni vairuma dalībnieku vidukļa augstumā. Tad izlemj, kurā pusē, turoties ar kreiso vai labo roku, dalībnieki ies gar to. Atbilstoši tam seko, lai taka būtu brīva un droša.
4. Laiku pa laikam maina virves augstumu – dažviet tā ir zemu, lai dalībnieki var sataustīt akmeņus vai baļķi, satrunējušu koku vai celmu. Zemu esoša virve var nodrošināt izvairīšanos no zemu augošiem zariem vai krūmiem. Ja virve iet pa zemi, tās maršrutu nostiprini ar telts mietiņiem.
5. Daži dalībnieki gar virvi grib iet lēni, mēģinot ar roku aizsniegt visu iespējamo. Savukārt bērni dažkārt grib gar virvi skriet. Jūs varat pagarināt ceļojuma virvi dažviet apvijot, piem., ap koka stumbru vai virvi nostiepjot starp kokiem kā

dakšiņu. Novietojiet gar taku interesantas un dažādas formas dabas objektus ar dažādu struktūru, piem., aļņa ragus, vai sūnām klātu akmeni.

6. Takas gaitā var būt nomierinoši garāki gabali, kur dalībnieki var iet lēnām, sajūst saules siltumu, klausīties putnu skaņas, sajūst pamatu zem kājām un vēja šalkoņu kokos.

Metodiskās norādes:

3

Maņu uztvere, uzticēšanās.

- Diena, it visur.
- 2 cilvēki un vairāk.
- 7 gadi un vairāk.

leteikumi

- Izvēlies atbildīgos palīgus, kas palīdz sekot aktivitātes gaitai un nodrošina dalībnieku drošību.
- Viens palīgs stāv takas sākumā, otrs – beigās. Izvēlies 2 vai vairāk palīgus, kuri palīdz takas gājējiem, kad tas ir nepieciešams.
- Dalībnieki vēlas redzēt taku pirms iešanas, tāpēc sagatavojiet tos takai nedaudz pirms tās.
- Sagatavojiet dalībniekiem jutīgu un uztverošu noskaņu, pirms tam spēlējot nomierinošu aktivitāti vai stāstot kādu stāstu.
- To var veidot kā kāpura ceļojuma aktivitātes turpinājumu, kur arī taku uzsāk ik pa 4 dalībnieki.
- Pirms aktivitāti uzsāk, izstāstiet, ka viņiem visu laiku jāpaliek vienā auklas pusē – kreisajā (labajā) pusē.
- Aiciniet dalībniekus sajūst taku ar visām maņām, cik vien tas ir iespējams. Ielaižot trasēdalībnieku, pagaida 20-30 sek. un tikai tad laiž nākošo, lai ap katru dalībnieku veidojas mierīga telpa.
- Kad dalībnieks pabeidz taku, tas apsēžas klusi un var vērot tos, kas iet vēl pa taku. Kad visa grupa pabeigusi taku, iet visi uz sākumu un iziet taku ar vaļējām acīm.
- Konkrēta tēma bērniem palīdz labāk saprast un sakārtot iegūtos iespaidus, īpaši tad, ja viņiem jau iepriekš tiek dota kāda ievirze. Piemēram, koku noteikšana, kāda dzīvnieka, biotopa izpēte vai vietējo biotipu salīdzināšana.
- Pirms sākat veidot taku, izlemjiet, kurā virves pusē ies bērni. Rūpējieties par drošību.

- Lai norādītu, ka tuvumā ir interesanta smarža, iesieniet virvē mezglu.
- Šādam ceļojumam diezgan viegli iespējams piedot mistiskumu, jo noslēpumains ir viss nezināmais. Piemēram, aukla, kas piestiprināta pie galvenās virves, ved sāņus, un tās gals pazūd koka dobumā. Šādi taka šķītis vēl noslēpumaināka un aizraujošāka.
- Mierīgs un uztverošs prāts bērniem sagādās lielāku prieku, tādēļ būtu labi viņiem pastāstīt kādu stāstu vai izspēlēt kādu mierīgu rotaļu. Pirms viņi uzsāk ceļojumu, jūs variet likt bērniem aptvert ar rokām koka stumbru. Pajautājiet viņiem, cik tas ir liels un kāda ir sajūta, tā stāvot. Iedodiet viņiem pasmaržot lapu. Dodiet viņiem padomus, kā labāk iepazīt taku, lai viņi tikai vienkārši neizskrietu tai cauri. Aiciniet viņus ceļojuma laikā būt klusiem.
- “Ceļojums nezināmajā” ir viena no manām iemīļotajām spēlēm. Tā attīsta uztveres spējas, kas tik ļoti nepieciešamas dabas iepazīšanai.

Iepriekšējā izdevumā papildus dota info

- Lai norādītu, ka tuvumā ir interesanta smarža, iesieniet virvē mezglu.
- Šādam ceļojumam diezgan viegli iespējams piedot mistiskumu, jo noslēpumains ir viss nezināmais. Piemēram, aukla, kas piestiprināta pie galvenās virves, ved sāņus, un tās gals pazūd koka dobumā. Šādi taka šķītis vēl noslēpumaināka un aizraujošāka.
- Mierīgs un uztverošs prāts bērniem sagādās lielāku prieku, tādēļ būtu labi viņiem pastāstīt kādu stāstu vai izspēlēt kādu mierīgu rotaļu. Pirms viņi uzsāk ceļojumu, jūs variet likt bērniem aptvert ar rokām koka stumbru. Pajautājiet viņiem, cik tas ir liels un kāda ir sajūta, tā stāvot. Iedodiet viņiem pasmaržot lapu. Dodiet viņiem padomus, kā labāk iepazīt taku, lai viņi tikai vienkārši neizskrietu tai cauri. Aiciniet viņus ceļojuma laikā būt klusiem.
- “Ceļojums nezināmajā” ir viena no manām iemīļotajām spēlēm. Tā attīsta uztveres spējas, kas tik ļoti nepieciešamas dabas iepazīšanai.

Adaptēts pēc J. B. Cornell. Sharing Nature: Nature Awareness Activities for All Ages. Nevada City, Crystal Clarity Publishers. 2015. Sagatavoja Jāzeps Logins
Pievienojusi: Elīza Kabakova (elizakabakova@inbox.lv)

Iesniegt savu eksperimentu

Latvijas Ķīmijas un farmācijas uzņēmēju asociācija

Dzirnavu iela 93-27, Rīga, LV-1011
(+371) 67298683
lakifa@lakifa.lv